

ILUSTROWANY KURIER POLSKI

Telefony: Centrala 33 41 i 33 42
Centrala czynna całą dobę

Redaktor Naczelny 31 60
Rozmówca publiczna . . . 19 07
Centrala międzym. i. K. P. 90

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Zryw”

Konto:
P. K. O. Nr VI-140
I. K. P.

Bydgoszcz
ulica Jagiellońska Nr 17

Konto bieżące:
Bank Zw. Spółek Zarobk.
w Bydgoszczy

Sekretariat redakcji przyjmuje w dni powszednie od godz. 10—12. — Rękopisów nie zwraca się. — Listy należy adresować do redakcji a nie do współpracowników. Ze dział ogłoszeniowy redakcja nie odpowiada.

Rok I

Sobota, dnia 1 grudnia 1945 roku

Nr 41

Hitleryzm opierał się na fałszach i prowokacji

Ribbentrop domaga się powołania na świadków dyplomatów angielskich z Vansittartem na czele

NORYMBERGA (FA). Sprawie Austrii poświęcone były dwa dni rozprawy norymberskiej, tj. środa i czwartek bieżącego tygodnia.

Na wniosek obrońcy Seyss-Inquarta, trybunał wyraził zgodę na powołanie w charakterze świadka b. kanclerza austriackiego, dr Schuschnigga, rezygnując z odczytania protokółarnego zeznania tego świadka.

Sensacją dnia było złożone trybunałowi oświadczenie b. ambasadora Stanów Zjedn. w Wiedniu, Messersmith'a, opisane w protokółarnej formie zeznania w miejsce przysięgi. Messersmith, który był w latach 1930—1934 amerykańskim konsulem generalnym w Berlinie, oświadcza m. in., że od wysoko postawionych osobistości ze sfer rządowych i partyjnych słyszał stale, że aneksja Austrii jest polityczną i gospodarczą koniecznością i że włączenie Austrii do Niemiec dokonane będzie za wszelką cenę.

Podczas trwania tego zeznania obrońca wniosła o osobiste wezwanie Messersmitha na salę rozpraw.

Jak wykazała rozprawa, w sprawie Austrii wmieszani byli prawie wszyscy oskarżeni, a najbardziej obciążający materiał dowodowy zwrócony jest przeciw Seyss-Inquartowi, von Papenowi i Keitlowi. Seyss-Inquart udawał przyjaźń wobec Schuschnigga, a jednocześnie spotykał się i knuł spisek z Hitlerem. W liście pisanym przez niego do Goeringa w lipcu 1939 r., pisze Seyss-Inquart m. in.: „Postanowiłem w 1934 r. zwalczać klerkalny ustrój Austrii na jej własnym gruncie w celu dania „führerowi” szans użycia wszelkich metod, jakich tylko sobie życzę. Praca moja przyczyniła się do tego, że Hitler wykonał swój genialny pomysł polityczny w Austrii w 1938 r.”

Seyss-Inquart, który miał wielki wpływ w policji austriackiej, przyczynił się swego czasu do amnestii wszystkich narodowych socjalistów.

Do podważenia rządu austriackiego w dużej mierze przyczynił się von Papen, który w 1937 r. pisał do Hitlera: „Narodowy socjalizm musi uzyskać Austrię, gdyż inaczej zginie”.

Inne listy v. Papena ujawniły, że był on jednym z głównych wykonawców woli Hitlera w Austrii, przy czym dążeniem jego było księży katolickich zamienić w powolne sobie narzędzia pracy i propagandy oraz skłócenie Schuschnigga z grupowaniami politycznymi. Papen oświadczył, że cała Europa południowo-wschodnia do granicy tureckiej jest naturalnym zapleczem Niemiec.

Wysłuchujący tych dowodów winy Papen w pewnym momencie podskoczył i spoglądając w osłupieniu na

mówiącego, zwilżył zeschnięte wargi.

Jednym z następnych dokumentów był raport b. ambasadora amerykańskiego w Paryżu Bulitta, który stwierdza, że Goering oświadczył w 1937 r. „Jesteśmy zdecydowani przywrócić naszej ojczyźnie wszystkich Niemców, pozostających obecnie poza granicami Rzeszy. Jesteśmy zdecydowani do anektowania Austrii”. Dokument stwierdza następnie, że Schuschnigg zaproszony przez Hitlera do Berchtesgaden potraktowany został szorstko, jeśli już nie powiędzie brutalnie i bezczelnie.

Osk. Keitel w rozkazy z 14 lutego 1938 r. nakazał rozsiewanie fałszy-

wych pogłosek w Austrii dla siania zamętu wśród ludności. Rozkaz ten mówił m. in.: „Rozsiewajcie fałszywe, ale pozornie wiarogodne pogłoski, że w Niemczech wstrzymane zostały urlopy w korpusie 7-ej armii niemieckiej, że Niemcy gromadzą wojska na pograniczu Austrii, że zwiększono placówki policyjne, że na pograniczu niemiecko-austriackim odbywają się wielkie manewry wojsk niemieckich, że nastąpiło zaostrzenie kontroli celnej itd.”. Zarządzenia Keitla wydane bezpośrednio przed aneksją Austrii miały na celu wywarć nacisk na rząd i opinię publiczną w Austrii.

W dalszym ciągu rozprawy sąd odrzucił wniosek obrońcy Ribbentropa o powołanie w charakterze świadków b. podsekretarza stanu w angielskim min. spraw zagr. Vansittarta, lorda Beaverbrooka i lorda Londonderry, z którymi Ribbentrop często konferował w czasie, gdy był ambasadorem Rzeszy w Londynie.

Na ławie oskarżonych widać duże zainteresowanie w związku z odczytowanymi dokumentami. Jedynie Heß już drugi dzień najzupełniej obojętnie przewraca karty powieści. Złożone trybunałowi fotografie odnoszą się do manifestacji urzędowej swego czasu w związku z zamordowaniem kanclerza Austrii Dollfussa.

Oskarżyciel amerykański Aldermann skończy prawdopodobnie w poniedziałek odczytywanie oskarżenia w imieniu Stanów Zjedn., po czym we wtorek głos zabierze oskarżyciel angielski.

Na co pozwalają sobie Czesi

WARSZAWA (PAP-dr). Na międzynarodowym kongresie studentów w Pradze zdarzył się niemiły incydent, mianowicie wśród delegacji zagranicznych rozdawano broszury w języku czeskim, rosyjskim, polskim, francuskim i angielskim, przedstawiające w fałszywym świetle stosun-

ki polsko-czeskie. Delegacja polska wniosła przeciwko temu protest do komitetu organizacyjnego, wobec czego Czechosłowacy obiecali przeprosić Polaków za pomocą radia i biuletynu informacyjnego.

Włoski kryzys rządowy

RZYM (dr). Sześć partji włoskich próbuje zlikwidować kryzys rządowy we Włoszech, co im się jednak dotychczas nie udało. Pertraktacje z księciem Umberto trwały

przeszło 2 godziny. Włoski minister skarbu zaznaczył, że długi narodowe w ostatnim półroczu podniosły się o pół miliarda lirów.

Einstein o bombie atomowej

LONDYN (dr). W toczących się w dalszym ciągu dyskusjach nad bombą atomową podnoszono fakt, że wielki uczyony, Einstein, zwrócił się już w 1939 r. do Roosevelta z wiadomością, że Niemcy pracują nad tym wynalazkiem, chcąc go zastosować w wojnie. Ameryka od tego czasu pra-

cowała w zupełnej tajemnicy nad odkryciem tej bomby. Jeden z uczonych, który brał główny udział w odkryciu, Robert Oppenheimer, oświadczył, że w kierowanym przez siebie instytucie energii atomowej w Los Angeles wytwarza się milion kilowatów energii atomowej dziennie.

Churchill w ostrej opozycji

LONDYN (dr). Winston Churchill na zebraniu przywódców partii konserwatywnej wygłosił bardzo ostre przemówienie, atakując posuni-

cia rządu. Churchill krytykował zbyt wolne tempo demobilizacji angielskich sił zbrojnych i budowy mieszkań oraz zahamowanie przemysłu.

Minister, któremu podlega budownictwo — mówił Churchill — nie ma zupełnie czasu na poświęcenie temu problemowi, gdyż przez cały czas walczy z imaginowanymi wrogami w postaci właścicieli ziemskich i paskarzy budowlanych.

Tak samo przemysł jest zahamowany z tego powodu, że rząd nie ujawnia swych planów odnośnie upaństwowienia niektórych gałęzi przemysłu. Wytwarza to niepewność i zastój. Naród angielski jest popychany i gnębiony, mówił Churchill, a coraz dłuższe stają się ich twarze i wystające przed sklepami ogonki, a w sklepach są pustki i puste są komory zapasowe.

Mowa Churchilla jest wstępem do ataku konserwatystów na rząd w Izbie Gmin.

Delegaci zagraniczni w Oświęcimiu

WARSZAWA (PAP-dr). Przedstawiciele zagranicznych związków zawodowych, którzy uczestniczyli w kongresie w Warszawie, przyjechali do Katowic, zwiedzając były obóz koncentracyjny w Oświęcimiu oraz kopalnię w Nowym Bytomiu i Dąbrowie Górniczej.

Łużyce muszą być wolne...

Sprawa Łużyc nabiera coraz więcej aktualności. Przede wszystkim Ziemię Zachodnią poświęcają im dużo uwagi. Wynika ona już z akcji jaką prowadzono na naszym terenie przez wiele dziesiątek lat. Była to akcja raczej kulturalna, wyrażająca się w publikacjach, w zbliżeniach osobistych między przedstawicielami obu narodów będących wtedy w niewoli. Podobną akcją, tylko znacznie szerszą prowadziła Praga. Gdy u nas praca ta nie wychodziła prawie poza inicjatywę prywatną, to w Pradze ześrodkowywała się ona w ówczesnych instytucjach, przyciągając sporą liczbę młodych Łużyczan i starszych działaczy. Ten okres znalazł zakończenie na konferencji pokojowej w Wersalu, gdzie Łużycanie odeszli z niczym.

W okresie między jedną a drugą wojną nie zmienia się metoda akcji naszej wobec Łużyc, natomiast Praga prowadzi ją barzo intensywnie. U nas dzięki inicjatywie ks. Ludwiczaka, młodzież łużycka przybywa na kursy do Uniwersytetu Ludowego w Dalkach, paru jej przedstawicieli (4) studiowało na Uniwersyteciech polskich. W mniejszej skali dzieje się podobnie w Katowicach i Bytomiu. Jest to znikomy procent w stosunku do Pragi. Powstają towarzystwa polsko-łużyckie. Gros jednak tego ruchu prożytyckiego nie wychodzi poza Wielkopolskę i Śląsk.

Rok obecny przynosi Łużycom cień wolności. Wojska radzieckie i polskie zatknęły sztandary w Budziszynie, gdzie roku Pańskiego 1018 Bolesław Chrobry sławnym pokojem z cesarzem niemieckim zamknął pierwszy etap zmagania. Aż niepojętym wydaje się przetrwanie w tym morzu niemieczyzny przez tyle wieków tejoazy Słowiańszczyzny i to pod bokiem gniazda zabobności — Berlina.

O tę oazę rozpoczyna się walka. Prowadzą ją: 1. Łużyce, 2. Czechosłowacja, 3. Polska. Dojdzie jeszcze czwarty partner — swastyka umajona lilią. Walki te zakończy konferencja pokojowa. Sprawa Łużyc może znaleźć rozwiązanie w stworzeniu niepodległej republiki związanej gospodarczo z nami i Czechami, republiki pod opieką Polski lub Czech, względnie obu partnerów, w uzyskaniu autonomii w granicach Niemiec na razie okupowanych, w przesiedleniu Łużyczan do Polski np. na Śląsk Dolny lub do Czech wzgl. do obu krajów, w pozostawieniu sprawy Łużyc nierozstrzygniętej z pewnymi przywilejami dla mniejszości.

W chwili obecnej rozpoczęli Czesi szeroko zakrojoną akcję wewnętrzną i zewnętrzną. Ta ostatnią skierowuje się przeciw nam i wyraża się w szachowaniu nas Zaolziem i żądaniami przyłączenia części Śląska do nich. Jest to akcja wybitnie zdraźniająca nasze stosunki wzajemne. Na ich atak odpowiedzilibyśmy tylko obroną.

O co chodzi Czechom? Skład jakościowy i ilościowy Republiki Czechosłowackiej jest w tej chwili dla Czech niekorzystny. Chcą się



Nie miała baba kłopotu — wymyśliła bombę.

Skazanie

na śmierć SS-manów

AMSTERDAM (bo). W Amsterdamie skazano na karę śmierci dwóch holenderskich SS-manów za wydanie w ręce hitlerowskie lotnika angielskiego, ukrywającego się dłuższy czas wśród ludności cywilnej.

Wykrycie tajnej organizacji hitlerowskiej

PRAGA (dr). W Czechosłowacji wykryto tajną organizację młodzieży hitlerowskiej. Aresztowano około 50 osób oraz znaleziono wielkie ilości broni.

pozbyć wszystkich Niemców, słusznie Czechów jest nie dużo. Trzeba zwiększyć swój stan liczebny ludności. Łużyce mniej uświadomione od Słowacji, będą przecieź uleglejsze. Po usunięciu Niemców wytworzy się w Czechach pas pustki ludnościowej, Czechami z emigracji jej nie zapełnią. Łużyczan jest jednak około 200 tysięcy. Są to przeważnie drobni rolnicy, rzemieślnicy i kupcy, element nad wyraz pożądaný, o dużych walorach gospodarczych. Może Pradze chodzi o stworzenie Czechołużsłowacji jako uzupełnienia na miejsce straconej Rusi przykarpackiej. Czy tak urabia się Łużyczan? Budziszyn jest bliższy Pradze, dla działaczy łużyckich jest czy była ona Mekką i Medyną. Wiemy, że przyswiera im jedną myśl — uzyskania wolności i pozbycia się jarzma niemieckiego. Są to ludzie umiejący liczyć, którzy nie dopuszczają u siebie do rozbiicia, pójdą raczej za Pragę, oczekując od nas poparcia na forum międzynarodowym i chcą nami szachować Pragę.

Z polskiego punktu widzenia takie rozwiązanie byłoby dla nas niekorzystne, a dla naszych wielkich partnerów to sprawa drugorzędna w jakiej formie Łużyce odpadną od Niemiec. Dla nas natomiast powstanie Łużyce, to klin wbity w Niemcy i to prawie w ich centrum, to skrócenie granicy z nimi, przy wspólnej granicy z Łużycami, uzyskanie silnego wału słowiańskiego na zachodzie, to nowy partner przyjazny. Moglibyśmy krótkozwrotnością zaprzepaścić sprawę Łużyc i zobojętnić na nią wobec akcji Pragi.

Łużyce muszą być wolne. Tym hasłem musimy poderwać nasze społeczeństwo — to hasło musi zabrzmieć na szerokim świecie i znaleźć swój odzew na konferencji pokojowej. Tam zapadnie ostateczne rozstrzygnięcie. Aby wypadło korzystnie dla Łużyc i dla nas, trzeba je przygotować.

Dr Zdzisław Rajewski

Ilia Erenburg

w drodze do Norymbergi

LONDYN (dr). Sławny pisarz radziecki, Ilia Erenburg, w przeddzień do Norymbergi zatrzymał się na krótki pobyt w Czechosłowacji. Na część gościa urządzono uroczyste przyjęcie, na którym obecni byli ministrowie czescy oraz przedstawiciele świata artystycznego.

Repatrianci z Zachodu mają głos!

Po powrocie z tułaczki

Codziennie granice Polski przekraczają nowe tysiące repatriantów z Zachodu. Wracają z Niemiec i Austrii, ze strefy amerykańskiej, angielskiej, francuskiej, wracają z samej Francji, są w drodze do kraju z Włoch, znajdują się w przededniu wyjazdu z Anglii. Chętnie z nimi rozmawiamy. Ciekawimy ich opowiadań o losach naszych braci na obczyźnie, ich planach i zamiarach na przyszłość.

Naogół nie dowiadujemy się rzeczy pocieszających. Trawieni tęsknotą za krajem, za rodzinami, z którymi stracili kontakt niekiedy już na początku wojny, prowadzili żywot nerwowo wyczerpujący. Postanowili meczącemu temu życiu położyć kres i dlatego wbrew wszystkim i wszystkim wrócili.

W pierwszym okresie po oswobodzeniu nas — mówią repatrianci z Niemiec — byliśmy naprawdę wolni. Rychło jednak los nasz zmienił się na gorsze. Znaleźliśmy się znowu w zamkniętych obozach i znowu strzeżono nas z karabinem w rękę. Z wyżywieniem było różnie: od „bardzo dobrze” do „bardzo źle”. Zależało to od komendanta amerykańskiego czy angielskiego. Ostatnio mieliśmy na prawdę dobrze. UNRRA otoczyła nas najtroskliwszą opieką. Mimo to chętnych na wyjazd do Polski jest coraz więcej. Każdy ma już dość tej tułaczki.

Najgorsza ta bezczynność — mówi repatriant, który właśnie wrócił spod słynnego Luneburga — jak ona demoralizuje. Wszystkie pieniądze z nas ludzi obracają na hulanki. Pijaństwo i rozpusta są straszne. Ale nie wszędzie. Są obozy, w których ludzie się uczą, urządzają przedstawie-

Słuszne stanowisko Trumana

WASZYNGTON (dr). Do Ameryki powrócił specjalny wysłannik Trumana z Niemiec. Wysłannik podkreślił, iż racje żywnościowe dla Niemców powinny być podwyższone do 2.000 kalorii dziennie, o ile się chce uniknąć, by Niemcy stały się w Europie wyspą nędzy, chorób i epidemij. Z wypowiedzi mężów stanu zresztą, jak i z uchwał konferencji poczdamskiej wynika, że Niemcy mają być traktowane jako jedna gospodarcza całość. Tymczasem centralizacji administracji Niemiec sprzeciwiają się władze francuskie, tak że uniemożliwiony jest np. centralny ruch pocztowy, kolejowy itd. Administracja

Niemiec powinna przejść w ręce władz cywilnych, jednakże nie przed 1 czerwca 1946 r.

Następnie wysłannik zgodził się całkowicie z wszelkimi poczynaniami sztabu Eisenhowera w Niemczech, również w sprawie wolności słowa i prasy, z tym jednakże zastrzeżeniem, aby nie były antydemokratyczne. Prez. Truman zapowiedział, że zanim rozpatrzy sprawę dostarczenia żywności dla Niemiec, rozważana będzie sprawa aprowizacyjna innych państw europejskich, które większe mają prawo do otrzymywania pomocy niż pokonane Niemcy.

Konferencja Trumana z Marshalllem

WASZYNGTON (dr). W Białym Domu odbyła się konferencja między Trumanem i gen. Marshalllem, pełnomocnikiem Ameryki dla Chin. W następstwie tej konferencji oświadczone, że Ameryka nie zmieni swej polityki wobec Chin.

Sekr. stanu Byrnes oświadczył jednocześnie na konferencji prasowej, że nagła dymisja gen. Horney, poprzednika Marshalla na stanowisku ambasadora w Chinach, spowodowana

była nieporozumieniami, które zaszły między nim a dwoma urzędnikami ambasady amerykańskiej. Nieporozumienia te będą tłem dochodzeń ze strony Ameryki.

Następnie Byrnes udzielił wyjaśnień w sprawie palestyńskiej. Oświadczył, iż utworzono wspólny komitet angielsko-amerykański, który będzie miał za zadanie jak najspieszniejsze rozwiązanie problemu Palestyny.

W święto narodowe Jugosławii

WARSZAWA (PAP-dr). W związku z narodowym świętem Jugosławii urządzono w Warszawie, w sali obrad MRN, uroczystą akademię, na której obecni byli: min. spr. zagr. Rzymowski, premier Osóbka-Morawski, min. sprawiedl. Świątkowski, min. inf. i prop. Matuszewski, wicemin. spraw

zagr. Modzelewski, ambasadorowie Jugosławii, ZSRR i Francji.

Do licznie zgromadzonych na sali uczestników przemawiał prezes Komitetu Słowiańskiego, prof. Michałowski, następnie ambasador Jugosławii i szef sztabu generalnego gen. Korczyca.

Wszyscy pomagają „biednej” Austrii!

WIEDEN (dr). Do Wiednia przybyła delegacja UNRRA. Wprowadza się ruch pocztowy między Austrią i zagranicą z wyjątkiem Niemiec, Albanii i Japonii i to z dniem 1 grudnia.

W Szwecji utworzył się komitet niesienia pomocy Austrii, który wystosował list do dr Rennera, w którym zapewnił go, że komitet odda Austrii do dyspozycji wysokie kwoty pieniężne oraz transporty z żywnością, medykamentami itd. Pierwszy transport odjedzie ze Szwecji w grudniu.

Tymczasowy rząd austriacki dr Kennera podał się do dymisji. Będzie on jednak jeszcze tak długo wykonywał władzę, dopóki desygnowa-

ny przez austriacką partię ludową kandydat na premiera nie utworzy nowego rządu koalicyjnego.

Nowe dokumenty

PARYŻ (dr). W francuskiej strefie okupacyjnej wykryto szereg dokumentów, które oddane zostały przez szefa sztabu ekonomicznego prokuratorowi. Z dokumentów tych wynika współpraca gospodarza niektórych francuskich kół handlowych i finansowych z Niemcami. Obecnie około 1.000 bibliotekarzy zajmuje się segregowaniem i klasyfikacją dokumentów. Przypuszcza się, że dzięki tym odkryciom liczba kolaborantów we Francji powiększy się o 10 procent.

się przez nich nie pozwolą — mówi nasz repatriant ze słusznym poczuciem dumy narodowej.

A pierwsze wrażenie po przekroczeniu granicy polskiej? O wiele lepsze od spodziewanego. Repatrianci dziwili się początkowo wszystkiemu. Że ludzie nie chodzą w łachmanach, że jeździć wolno koleją bez zezwolenia, że kościoły nie są zamknięte, że księża chodzą ulicami w sutanach, że przed sklepami nie widać długich ogonków za chlebem, że ludzie o wszystkim swobodnie rozprawiają itd. itd. Skarżą się jedynie na zbyt powolne i niekiedy niechętnie załatwianie ich spraw w urzędach i instytucjach. Razi ich niefachowość kadr urzędniczych i bagatelizowanie spraw, niezmiernie ważnych dla ludzi, którzy po wielu latach tułaczki powróciwszy do kraju, powinni i muszą znaleźć pierwszą pomoc w budowie nowej swojej egzystencji. Są to ludzie w pierwszej chwili beznadzi. Jak dzieci, ale staną się obywatelami bardzo pożytecznymi dla kraju, gdy znajdą właściwy grunt pod nogami.

Walka z nieuzasadnioną drożyzną

WARSZAWA. Ze względu na nieuzasadnioną wyższą cenę mąki i chleba, Związek Gospodarczy Spółdzielni RP „Społem” otrzymał ponownie od władz państwowych prawa zakupu zboża na wolnym rynku, oraz przemiału.

„Społem” prowadziło już podobną akcję od maja do 15 września. Przyniosła ona wówczas znaczną obniżkę cen chleba na wolnym rynku. Akcję tę przejściowo wstrzymano. Obecnie Związek Gospodarczy „Społem” przystąpił do niej ponownie, zakupując na razie 5.700 ton zboża w woj. po-

morskim, poznańskim i lubelskim. Zboże to skierowane będzie do najbardziej deficytowych województw: krakowskiego, śląskiego i radomskiego.

Dalsze zakupy przydzielone będą innym województwom, odczuwającym niedostatek zboża

Abdykacja króla siamskiego

LONDYN (dr). Król siamski oświadczył, że rezygnuje z tronu i opowiedział się za republikę.

Apro wizacja kolejarzy

WARSZAWA (PAP-dr). W Min. Komunikacji odbył się szósty zjazd personelu aprowizacyjnego PKP, na którym omówiono sprawy zaopatrzeniowe pracowników PKP.

Do 1952 r. w Niemczech

LONDYN (dr). W Londynie przeprowadza się szkolenie policjantów, którzy będą pracować w Niemczech. Przy przyjęciach zaznacza się, że policjanci nie opuszczą Niemiec przed 30 sierpnia 1952 r.

Wojska radzieckie opuszczają Czechosłowację

PRAGA (bo). Opuszczanie Czechosłowacji przez wojska radzieckie trwa nadal. W dniu 1 grudnia obejmą oddziały czechosłowackie administrację wszystkich punktów wojskowych w Czechosłowacji.

Nowa fala strajków w Ameryce

NOWY JORK (PAP-dr). W Ameryce wybucha nowa fala strajków, która objęła około miliona robotników, w tym przeważną część robotników stalowni i energetycznych. Pracodawcy odmówili wszelkich pertraktacji z przywódcami związków zawodowych, dopóki ci będą obstawali przy swoich żądaniach wglądu w księgi handlowe przedsiębiorstw i kontroli dochodów.

Zjazd starostów w Lublinie

WARSZAWA (PAP-dr). Dnia 27 listopada odbył się w Lublinie zjazd starostów. Głównym tematem obrad było przyspieszenie dostaw świadczeń rzeczowych i bezpośredni kontakt z terenem.

Zjazd Stron. Demokrat. w Katowicach

KATOWICE (PAP-dr). W Katowicach odbył się Zjazd Stronnictwa Demokratycznego województwa śląsko-zagłębiowskiego, w którym wybrano prezydium i zarząd, do którego wszedł m. in. wiceprezydent miasta Katowic.

Świat w kilku wierszach

We francuskiej strefie okupacyjnej znaleziono ważne dokumenty hitlerowskie. Będą one przedłożone w procesie norwimberskim.

UNRRA podjęła się pełnej odpowiedzialności opieki nad wysłanymi przez Niemców na prace przymusowe cudzoziemcami, którzy znajdują się w anglo-amerykańskiej strefie okupacyjnej.

Premier Osóbka-Morawski przyjął na specjalnej audyencji posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego królestwa Norwegii.

UNRRA zakupiła od wojska amerykańskiego 67 warsztatów reparacyjnych oraz poszczególne części samochodów ciężarowych. Są one przeznaczone dla Polski, Jugosławii, Grecji, Czechosłowacji i Albanii.

Gazety japońskie ostro krytykują ostatnią mowę premiera japońskiego, wygłoszoną na posiedzeniu gabinetu.

Indonezyjczycy zamierzają wszcząć pertraktacje o zawieszenie broni na Jawie zachodniej.

Do Szwajcarii udała się międzynarodowa komisja, która będzie przeprowadzała badania niemieckich majątków w Szwajcarii.

Nowomianowany ambasador Hiszpanii w Anglii przybył do Londynu.

Surabaja na Jawie ostatecznie zajęta została w całości przez wojska angielskie.

Co piszą inni?

Trwałość i siła demokracji

„Polska Zbrojna” artykuł o pojęciu demokracji, którego autorem jest ppłk. L. Grosfeld, kończy następującym twierdzeniem: „Istnieje nierozwalny związek, ściśła współzależność między trwałością i siłą demokracji, a trwałością i siłą narodu i państwa. Na straży tych wartości stoi obóz demokratyczny”.

trwałością i siłą demokracji. Istnieje nierozwalny związek, ściśła współzależność między trwałością i siłą demokracji, a trwałością i siłą narodu i państwa. Na straży tych wartości stoi obóz demokratyczny”.

Dawniej i dziś

Organ Marynarki Wojennej „Gazeta Morska” w artykule wstępnym pt. „Trzeźwy optymizm” stwierdza: „Gdy porównamy okres obecny z latami po pierwszej wojnie światowej, wynik porównania bezwzględnie wypadła na korzyść dni obecnych. Wówczas, gdy kraj był mniej zniszczony, całe polacie cierpiały głód, a

robotnik za swój miesięczny zarobek mógł kupić zaledwie kilka bochenków chleba. Dziś zaś, człowiek pracy, mimo wielu jeszcze braków, posiada zagwarantowane zaopatrzenie, umożliwiające mu wydajną pracę, która zwiększa nasze możliwości gospodarcze. Zdobywamy zaufanie zagranicy, zwiększamy nasz eksport i import”.

Polska gospodarka węglowa

O polskiej gospodarce węglowej pisze „Życie Warszawy”: „Na tle ogólnej sytuacji Polska w zakresie produkcji węglowej znajduje się w szczególnie korzystnych warunkach. Wprawdzie zniszczenie i dewastacja kopalni dotknęły bardzo boleśnie nasz przemysł węglowy lecz odzyskane ziemie zachodnie z ich terenami węglowymi podniosły bardzo znacznie nasz ogólny potencjał gospodarczy, a przede wszystkim węglowy. Już obecnie osiągnęliśmy dzienną produkcję przekraczającą 100.000 ton, a łączne nasze wydobycie węgla w miesiącu październiku osiągnęło liczbę 3 milionów ton. Jeśli się zważy, że nasz rynek wewnętrzny (pre-

mysl i zapotrzebowanie ludności) zużytkowywał przed wojną ok. 2 milionów ton miesięcznie, to widzimy, że już dziś możemy bez szkody dla zaopatrzenia rynku wewnętrznego eksportować przeszło milion ton miesięcznie.

Jeśli jednak, mimo tak pomyślnej sytuacji węglowej, nasz rynek wewnętrzny jest źle i niedostatecznie nasycony, jeśli braknie węgla w stolicy i innych miastach, jeśli cena jego w handlu wolnym sięga zawrotnych sum, to stan ten spowodowany jest jedynie stałą naszą bolączką — dezorganizacją transportu i brakiem taboru kolejowego”.

Przeostroga przed „mitem Londynu”

Ksawery Pruszyński w artykule o dziejach emigracji londyńskiej w „Odrodzeniu” ostrzega przed skutkami wiary w „mit Londynu”: „Sumienny czytelnik artykułów moich przyzna, że unikałem wyzwiask, połajaniek i tego karczemno-wicewowego tonu, który prawdziwie nie odpowiada. Gdyby moi krytycy wiedzieli, ile brudów kryło w sobie życie polityczne naszego Londynu, to by przyznali, że z tych brudów oddają do „publicznej pralni” tylko małą ogromnie część — tyle tylko, ile potrzeba dla pełnego zrozumienia sytuacji. A poczytuję sobie za obowiązek publicystyczny, czy to komu miłe czy niewygodne, przedstawienia tej części naszego życia jak najściślej i jak najwierniej. Na dźwięk błędach, już popełnionych i dalej popełnia-

nych przez polski „Londyn” opiera się bowiem niejedno w naszym stanie rzeczy i śmiem twierdzić, że gdyby tych błędów nie popełniono, to wiele najważniejszych spraw przedstawiałoby się dzisiaj inaczej. Śmiem także twierdzić, że jeśli „mit Londynu” trwał będzie nadal, to sprowadzi to na nasz nieszczęśliwy naród tak tragiczne skutki, że wobec nich zbledną nawet łuny warszawskiego powstania. Być może, że samotny publicysta nie zapobiegnie temu; ale przynajmniej niech nie obarczy się straszliwą odpowiedzialnością, którą tak lekkomyślnie i tak nieraz zbrodniczo przyjmują na siebie ci wszyscy, którzy dziś krzewieniem londyńskiego mitu w andersowskim wydaniu torują drogę klęsce”.

Kalendarzyk

Piątek: 30 listopada
Katolicki: Andrzeja
Słowiański: Zbysław
Historyczny: 1808 słynna szarża pod Sommo-Siera pod Sommo-Siera

**KRONIKA
BYDGOSKA**

TEATR POLSKI

Piątek: Dowód osobisty, Sobota: Dowód osobisty, Niedziela: g. 15 Moralność Pani Dulskiej, g. 18.30 Dowód osobisty.

TEATR LALEK

Sobota g. 15: O krawczyku-wędrowniku.

TEATRY ŚWIETLNE

Pomorzanie, Pojedynek, Polonia: Rena, Wolność: Wielki Walc, Orzel: Nadzwyczajne przygody Tarzana, Bałtyk: Zoja

DOWÓD OSOBISTY

Dzisiaj w Teatrze Polskim, komedia w 3 aktach M. Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej pt. Dowód osobisty. Początek o g. 18.30. Kasa teatru czynna od g. 10—12 i od g. 15 do 18.30.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY

Komenda Miasta M. O. 23-47
Pogotowie Ratunkowe 15-53
Straż Pożarna 11-11

DYZURY APTEK

Pod Lwem, Grunwaldzka 37
Pod Łabędziem, Al. 1 Maja 5

WEZWANIE

W związku z żałobną manifestacją dla uczczenia Ofiar Pomordowanych przez Niemców wzywam wszystkich Obywateli miasta Bydgoszczy do udekorowania domów flagami, wywiezionymi do pół masztu w dniach 30. 11. i 1. 12. br.

Ze strony Obywatelstwa bydgoskiego spodziewam się jak najliczniejszego udziału w manifestacyjnym pogrzebie.

Za Prezydenta Miasta

(—) P. Panko, Ławnik Miejski

ŁAŃCUCH NA RZECZ WÓW I SIEROT PO ZAMORDOWANYCH

Z okazji uroczystości żałobnych na Starym Rynku w Bydgoszczy zamkast wieńców na groby pracownicy Cukierni „Cristal” złożyli w Administracji naszego pisma zł 1.000 na rzecz wów i sierot po zamordowanych i wzywają do kontynuowania łańcucha składek na ten cel firmy: „Bombonierka” — wł. p. Kalas przy Al. 1 Maja, Pomorska Fabryka Cukierek — wł. p. Ciupek oraz Fabryka Cukierek i Czekolady „Osti”.

N. N. złożył w Administracji naszego pisma 500 zł na najbiedniejszą dziecię po poległych z ręki oprawców hitlerowskich.

Na pomoc szkolną złożył w adm. naszego pisma 200 zł p. Edmund Małtecki i wzywa do kontynuowania ognia p. Czesława Śmigielskiego.

Ogłoszenia w IKP czyta cała Polska

Życia organizacji

Z inicjatywy Zarządu Zw. Prac. Służby Zdrowia odbędzie się w piątek 30 list. o g. 8 w kościele farnym w Bydgoszczy msza św. za spójność dusz śp. lekarzy, lekarzy-dentystów, dentyków, służby pielęgniarskiej i innych pracowników służby zdrowia w Bydgoszczy, poległych, zamordowanych, zamęczonych w obozach i zmarłych w czasie okupacji. (a)

Związek Zawodowy Muzyków w Bydgoszczy. Walne Zebranie w niedzielę, 2. 12. godz. 12-ta. Legitymacje — przydziały. Al. 1 Maja 30. [343]

Cech Krawiecko-Kuśnierski w Bydgoszczy zawiadamia, że plenarne zebranie cechu odbędzie się we wtorek, dnia 4-go grudnia br. o godz. 9-tej w sali Rzeźni Miejskiej przy ul. Jagiellońskiej. Przybycie członków obowiązkowe.

Nadzwyczajne Walne Zebranie członków, celem uchwalenia statutu wzorcowego i omówienia ważnych spraw Zrzeszenia odbędzie się w niedzielę, dnia 2 grudnia o godz. 14.30 w sali restauracji Rzeźni Miejskiej, kol. Kocerki, przy

Obrady Miejskiej Rady Narodowej

BYDG. 14-te posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej zagałę i porządek dzienny odczytał przewodniczący MRN, Rutkowski. Nad protokołami z ostatnich posiedzeń wywiązała się krótka dyskusja, w której przedstawiciele nauczycielstwa podnieśli katastrofalny brak papieru na podręczniki szkolne, mimo, że magazyny w Bydgoszczy są wypełnione papierem należącym do Min. Oświaty. Samemu nauczycielstwu grozi głód i chłód. Dodatek aprowizacyjny dla nauczycielstwa wynosi 2 do 3 zł dziennie. Jedynie sprawa opału dla szkół ulega pewnej poprawie.

Radny Fiołka wniósł o udział w pogrzebie zamordowanych Polaków MRN in corpore oraz o to, aby trumny śp. prez. Barciszewskiego i śp. śp. Beyera, Góralewskiej i Janickiego nieśli członkowie MRN. Wnioski te przyjęto.

Z powodu nieobecności prezydenta miasta Twardzickiego, punkty 17-20 zdjęto z porządku dziennego, po czym obrady potoczyły się zgodnie z programem.

Do specjalnej komisji zasiłków wojskowych powołano radnych Fiołkę, Szyperskiego i Fola; do komisji

oświatowej — Jagniewskiego, Łukasika i Zielińskiego. Sprawę przemianowania jednej z ulic na ul. im. „I Armii Wojska Polskiego” odłożono do nast. posiedzenia.

Z kolei uchwalono zapomogi dla wdów po śp. hon. ławn. miejsk. T. Beyerowej, M. Góralewskiej i M. Janickiej oraz zapomogi dla szereg innych wdów.

Wiceprezydent Styczeń zreferował sprawę dodatku stołowego w wys. 20 zł dziennie dla pracowników miejskich. Uchwalono ten dodatek w postaci produktów spożywczych dla stołówek.

W Administracji Miejskiej wprowadzi się niebawem zgodnie z opinią Min. Komunikacji 24-grupową taryfę plac dla pracowników fizycznych. Wprowadzenie nowej taryfy nie podwyższy na ogół plac.

Eksploatację słupów i tablic reklamowych oddaje się Zw. Inwalidów Woj. RP za roczny czynsz 20 tys. zł z tym, że Związek pobuduje w ciągu 18 miesięcy 27 nowych słupów reklamowych. Zakłady Oczyszczania Miasta zostaną włączone do Zespołonych Przedsiębiorstw i Zakładów Miej-

skich. Statut tychże Zakładów również uchwalono.

Wobec rozdzielenia Miejskiego Koed. Liceum i Gimn. Humanistycznego w Bydgoszczy na żeńskie (które zostało upaństwowione) i męskie, pozostające uczelnia miejską, uchwalono gimn. miejskiemu nazwę „Miejskie Gimnazjum i Liceum im. Mikolaja Kopernika w Bydgoszczy”. Sprawę tę referował radny Gapiński.

Dłuższa dyskusja wywiązała się nad taryfą opłat w zakładach leczniczych miasta, zreferowana przez radnego Panko. Ostatecznie opłaty zostaną podwyższone nie o 60 lecz o 40 proc. Ubez. Społeczna jest najsolidniejszym i najregularniej placącym klientem miasta.

Uchwałę MRN z dnia 18. 6. 1945 w przedmiocie powołania do życia Miejsk. Zakł. Zaopatrzenia, jako oddzielnego przedsiębiorstwa, rządzącego się własnym statutem, anulowano.

Wydanie opinii w sprawie projektu zarządzenia starosty grodzkiego dotyczącego ustalenia godzin otwierania i zamykania zakładów handl. itp. postanowiono odroczyć aż do zbadania projektu przez komisję specjalną.

Wniosek nagły Zarządu Miejskiego, przedłożony przez wiceprez. Styczeń, w przedmiocie przejęcia od TZP nieruchomości wywołał ożywioną wymianę zdań. Wyjaśnienie udzielił nac. wydz. finansowego Mańczak. Nieruchomości ponemieckich jest 1.500, porzuconych zaś 3.000. Sprawa jest niezwykle poważna i wymaga głębokiego zastanowienia się. Do komisji zdawczo-odbiorczej wejdą radni Szuksta i Fiołka, których zadaniem jest dopilnowanie interesów miasta.

Na zakończenie uchwalono obniżyć opłatę za dowód tożsamości konia ze zł 200 na zł 10.

Omawiano również sprawę ceny chleba, która mimo zapowiedzi nie została obniżona, sprawę oświetlenia ulic Bydgoszczy prawobrzeżnej i dostawy gazu dla tejże części miasta, sprawę wytepienia szabrownictwa i spekulacji oraz wciąż jeszcze nie uporządkowaną gospodarkę mieszkaniową.

Zastanawiano się ponadto nad możliwościami zdobycia nadzwyczajnych funduszy na zorganizowanie spółdzielni zarobkowej dla nauczycielstwa.

AKADEMIA LISTOPADOWA

BYDGOSZCZ, 29. Robotniczy Dom Kultury urządził akademię z okazji rocznicy powstania listopadowego.

ARTYŚCI WARSZAWSKY W BYDGOSZCZY

1 i 2-go grudnia o godz. 20.30 w sali kina Pomorzanie reprezentacyjny zespół artystów warszawskich z udziałem solistów M. Ziolkowskiego i K. Celigi B. Chóru Dana. Przy fortepianie Jerzy Labega. W programie utwory muzyczne Chopina i Brahmsa, piosenki ludowe i wojskowe oraz skecze. Przedsprzedaż biletów w biurze „Orbis”. (zs)

WIECZÓR KULTURALNY

Państwowe Liceum Pedagogiczne w Bydgoszczy, urządzi w dniu 1. 12. o godz. 17 w sali TUR-u przy ulicy Grodzkiej, wieczór kulturalny pt. „Kujawy”. W programie: recytacje, śpiew i tańce ludowe. Czysty zysk przeznaczony na pomoce naukowe. (zs)

CZTERY OFIARY WYPADKU SAMOCHODOWEGO

BYDGOSZCZ. W wypadku samochodowym jaki wydarzył się w dniu wczorajszym pod Bydgoszczą ogólnym kontuzjom ciała ulegli: Michał Błoński, Władysław Stopka i Czesław Michalak oraz Zdzisław Pindor.

BYDGOSZCZ. Zarząd przy PZZ zawiadamia wdowy i sieroty po zamordowanych bydgoszczanach rejestrowane przy Polskim Związku Zachodnim — Zbiórka 1-go grudnia g. 8.15 ul. Jagiellońska przy Poczcie. Popołudniu o g. 13.15 zbiórka tamże wraz z rodzinami.

SPROSTOWANIE

W ostatnim numerze naszego pisma kilka wiadomości sportowych sygnowanych było jako wiadomości PAT-a. Rzecz oczywista, że są to wiadomości PAP-a, a błędne sygnowanie jest zwykłym błędem drukarskim.

Wojewoda Pomorski
dr K. Pasemkiewicz

Byli kierownik komisariatu na ławie oskarżonych

BYDGOSZCZ (re). Przed wydziałem karnym S. O. rozpoczął się sensacyjny proces b. kierownika 12 komisariatu MO w Bydgoszczy Potopowicza Władysława, któremu akt oskarżenia zarzuca szereg przestępstw, jak: działanie na szkodę Skarbu Państwa i osób prywatnych przez przekroczenie swojej władzy i robie-

nie rewizji i konfiskat bez protokołów i wydawanie pokwitowań, zabranie w celu przywłaszczenia z maj. Teresin, którego oskarżony był rzadca, świń, gęsi, maśta itd.

W pierwszym dniu procesu zeznał oskarżony i kilku świadków, po czym rozprawę przerwano do dnia 6 grudnia br.

Ograniczenie zużycia elektryczności na terenie Pomorza

Stosownie do zarządzeń w sprawie ograniczenia dostaw węglowych, wszystkie zakłady elektryczne będą otrzymywały węgiel wystarczający li tylko na częściowe pokrycie ich zapotrzebowania, co powoduje konieczność natychmiastowego wprowadzenia jak najdalej idącego ograniczenia zużycia energii elektrycznej.

W związku z powyższym, na wniosek Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Pomorskiego, zarządzam aż do odwołania na całym podwładnym mi terenie, co następuje:

1. Sklepy, restauracje i kawiarnie — winny być otwarte bez przerwy obiadowej od godz. 8—17. Po tej godzinie nie wolno używać energii do oświetlenia sklepów. Wystaw sklepowych wogóle nie wolno oświetlać, jak również używać reklam oświetleniowych. Dla umożliwienia zakupów światu pracy, zezwalam na otwarcie sklepów w każdą niedzielę od godz. 10 do 14.

2. Wszystkie biura fabryk i urzędów, z wyłączeniem dworców kolejowych, lokali urzędowych Mi-

licji Obywatelskiej i Urzędu Bezpieczeństwa, stacji międzymiastowej telefonów i Polskiego Radia, będą czynne tylko od godz. 8—15, po tej godzinie nie wolno używać oświetlenia lokali biurowych.

3. Ruch tramwajowy we wszystkich miastach będzie się odbywał tylko od godz. 6—17. W niedzielę ruch tramwajowy odbywać się będzie normalnie.

4. Praca w fabrykach winna się rozpoczynać o godz. 7 i trwać do godz. 15.

Ob. ob. Prezydenci wydziałów nriast wydadzą polecenie podległym sobie Wydziałom Przedsiębiorstw Miejskich, ściśle stosowania się do wydawanych poleceń przez wyznaczonych przez Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Pomorskiego komisarzy obciążeniowych, którymi są:

- a) dla miasta Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego — ob. inż. B. Haluszka, Bydgoszcz, ul. Dra E. Warmińskiego hr 8, tel. 1525,
- b) dla miasta Inowrocławia i powiatu inowrocławskiego — ob. inż. Nowicki, Inowrocław, ul. Dworcowa nr 39, tel. 1750,
- c) dla miasta Torunia i powiatu toruńskiego, chełmińskiego, wąbrzeskiego i brodnickiego — ob. inż. Kwiatkowski, Toruń ul. Żeglarska nr 22, nr tel. 246,
- d) dla miasta Grudziądza i powiatu grudziądzkiego i świeckiego — ob. tchn. Büttner, Grudziądz, ul. Ks. Budkiewicza nr 8, tel. 48,
- e) dla powiatu wyrzyskiego i sempońskiego — ob. tchn. Gliński, Niezychowo, tel. Białośliwie 7,
- f) dla powiatu zlotowskiego — ob. technik Zemczykowski, Złotów, ul. Dworcowa 5.

6. Polecam wszystkim ob. ob. Starostom i organom Milicji Obywatelskiej oraz Bezpieczeństwa Publicznego okazanie jak najdalej idącej pomocy wyżej wymienionym komisarzom obciążeniowym.

7. Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Pomorskiego wyda szczegółowe zarządzenia w tej sprawie, które muszą być ściśle respektowane przez wszystkie Urzędy i mieszkańców naszego Województwa, pod rygorem natychmiastowego wyłączenia instalacji i stosowania odpowiednich kar pieniężnych.

ul. Jagiellońskiej 79. Z porządkiem obrad można się zapoznać w sekretariacie Zrzeszenia przy Nowym Rynku 10, II ptr, pokój 25 w godzinach przedpołudniowych. Zrzeszenie Kupców Samodzielnych w Bydgoszczy [286r]

Koło Rodzicielskie przy szkole im. Sienkiewicza urządziło węgę połączonej z występami i śpiewem. Prezes Koła Rodzicielskiego Sele, powitał licznie zebranych gości m. in. inspektora szkolnego Lisewskiego, rodziców i dzieci krótkim przemówieniem, zaznaczając, że wenta poświęcona dzieciom szkolnym odbywa się po raz pierwszy w oswoobodzonej Bydgoszczy. Z kolei ze śpiewem wystąpiła dziatwa, zaś harcerki z bardzo udanym baletem tanecznym i sztuką humorystyczną. Młodzi wykonawcy zbierali zasłużone oklaski. Loteria fantowa zaopatrzona była w ładne i praktyczne przedmioty. Nie mniej obficie zaopatrzony był bufet.

Impreza dała piękny rezultat dochodowy. Gospodarzem wenty był p. Edward Kwiatkowski. Organizatorem wenty, paniom i panom, którzy włożyli duży wkład pracy należy się pełne uznanie.

TORUŃ

TEATR ZIEMI POMORSKIEJ
Dzisiaj i dni nast. komedia Aleksandra hr. Fredry w 4 aktach pt. „Zemsta”.

TEATRY ŚWIETLNE
Bałtyk: Obawa przed skandalem, Wolność: Iwan Groźny.

DYZURY APTEK
Od 24. 11. do 30. 11. br. włącznie dyżurują: Apteka „Pod Orłem”, Rynek Staromiejski 4. Apteka „Pod Łabędziem”, Kościuszki 13.

PRZYDZIAŁ KASY I CUKRU
TORUŃ. Zarząd Miejski w Toruniu, Wydział Apropowizacji i Handlu podaje do wiadomości, że ludność m. Torunia otrzyma w czasie od 29. 11. do 5. 12. 45 r. na miesiąc listopad rb. następujące przydziały kartkowe:

Kasy 1000 g dla kat. I na odcinek nr 35, po 1000 g dla kat. II i III na odcinek nr 32 i po 1000 g dla kat. „C” na odcinek nr 6 po cenie zł 1.30 za 1 kg.

Cukru 400-g dla kat. II na odcinek nr 33 i 250 g dla kat. I rodz. na odcinek nr 32 po cenie 15 zł za 1 kg z doliczeniem 0.20 zł za opakowanie każdej porcji.

WŁOCŁAWEK

ZAKAZ HANDLU ZBOŻEM

W dostawach rzeczowych pow. włocławski zajmuje jedno z ostatnich miejsc, niedomaga również aprowizacja, w mieście. Z pow. włocławskiego wywieziono ponad 2500 ton zboża po lichwiarskich cenach, podczas gdy w Włocławku brak jest zboża dla wypieku chleba na kartki. Wicewoj. pomorski Wincza zakazał handlu zbożem do czasu, aż świadczona rzeczowe osiągną 80 proc. Do opornych gmin kierowane będzie wojsko na wyżywienie. Nadzór na kolejach zostanie zwiększony i każda nielegalnie wywożona rzecz ulegnie konfiskacie. Wójtowie najbogatych w pow. gmin Przedecz i Wieniec zostali aresztowani do czasu wyjaśnienia, kto ponosi odpowiedzialność za zły stan w tych gminach.

KOMUNIKAT DO MIKROFONU I PRASY

Abonenci radiowi zarejestrowani w Agencji Radiofonicznej, przeszeni są o uiszczenie opłaty abonamentowej na miesiąc grudzień rb. bezpośrednio w Agencji, Aleje 1 Maja nr 52, według kolejności nazwisk: dnia 1. 12. A, B, C; dnia 3. 12. D, E, F; dnia 4. 12. G, H, I, J; dnia 5. 12. K; dnia 6. 12. K, L, M; dnia 7. 12. N, O, P; dnia 10. 12. R, S; dnia 11. 12. S, T, U; dnia 12. 12. W, Z. Abonenci, którzy nie mają możliwości wnieścia opłaty abonamentowej bezpośrednio w Agencji Radiofonicznej, mogą należność wpłacić do PKO na rachunek Pomorskiej Dyrekcji Okręgowej, konto nr VI - 252. Wpłaty przyjmują PKO i wszystkie urzędy i agencje pocztowe. Na dowodzie wpłaty (odcinek przeznaczony na korespondencję) prosimy o podanie numeru zaświadczenia rejestracyjnego. [289r]

Ma radiowej fali

ROZGŁOSNIA POMORSKA

Sobota, dnia 1 grudnia 1945 r.
6.55 Transm. z Warsz. 8.00 Progr. na dz. bież. 8.05 Wiad. miejsc. 8.10 Konc. z płyt. 12.00 Transm. z Warsz. 13.30 Muz. rozr. z płyt. 13.50 Skrz. posz. rodz. 14.00 Pog. aktualna w opr. Fr. Bramowej. 14.10 Wiad. miejsc. 14.15 Kron. pom. 14.25 Przegl. prasy. 14.35 Konc. kam. w wyk. F. Tomaszewskiego (flet), A. Morzykowskiego (skrzypce), J. Wojciechowskiej (fort.). 16.00 Transm. z Warsz. (7.30) Teatr Wyobraźni: słuch. pt. „Pokoik w hotelu Esplanade” ukł. E. Knighta. 18.00 Transm. z Warsz. 18.20 Aud. słowno-muz. (Toruń). 18.50 Fel. w opr. St. Brzozy pt. „Sympatyczne potwory”. 19.00 Transm. z Warsz. 19.15 Toruń na ant. bydgoskiej. 19.30 Transm. z Warsz. 21.00 Konc. życ. 21.30 Skrz. posz. rodz. 21.45 Transm. z Warsz. 22.00 Duety operetk. w wyk. A. Barskiej i W. Skrzypińskiego. 22.25 Pog. turyst. 22.30 Konc. rekl. 22.50 Wiad. ze świata. 23.00 Progr. na dz. nast. Zak. aud. Hymn.

Via Suecia

Korespondencja własna „Ilustrowanego Kuriera Polskiego“

SZTOKHOLM, w listopadzie.

W Szwecji zaczęło wychodzić pismo „Via Suecia“ redagowane w kilku językach dla cudzoziemców będących pod opieką Szwedzkiego Czerwonego Krzyża. Wydawcą jest „Komitet dla demokratycznej odbudowy“. W pierwszym numerze pisma premier Albin Hansson zwracając się z serdecznym apelem do czytelników, oświadcza m. in.:

„Bylibyśmy szczęśliwi, gdybyście wszyscy gdy ponownie oddacie swe siły dla odbudowy waszych krajów, zabrali ze sobą przekonanie, że w szwedzkiej demokracji macie towarzyszy, którzy pragną zachować, bronić i ulepszać społeczny ład demokratyczny, rozbudować zdobycze społeczne, stworzyć dla wszystkich zatrudnienie i utrzymać z innymi narodami żywy kontakt poprzez granice“.

Oświadczenie premiera zamieszczone zostało na naczelnym miejscu najpierw w języku polskim.

Oprócz poważnych artykułów omawiając różne zagadnienia aktualne pismo przynosi także szereg krótkich interesujących wiadomości. Podajemy poniżej niektóre fragmenty.

Na pierwszym planie pomoc dla Polski

Pół miliarda koron szwedzkiej wnieśli wkład Szwecji do międzynarodowej akcji pomocy i odbudowy w ro-

ku bieżącym. Na pierwszym planie jest pomoc dla Polski, potem dla Czechosłowacji i Jugosławii, dalej dla wszystkich krajów dotkniętych wojną, z wyjątkiem Niemiec, gdzie alianci wyrazili życzenie, by we własnym zakresie uporządkować stosunki. Szwecja gotowa jest i Niemców ratować, o ile by alianci sobie tego życzyli.

Obłoki się rozdzielają...

Bomba atomowa wzbudza i w Szwecji niezmiernie zainteresowanie. „Via Suecia“ podaje obszerny naukowy artykuł pt. „Wielka tajemnica energii atomowej“, a poza tym następujące cyfry:

1 kg nowego materiału wybuchowego wystarczy, by okręt wojenny najcięższego kalibru wyrzucił na kilka kilometrów w górę.

1 bomba atomowa wywołuje pęd powietrza, od którego przewracają się ludzie oddaleni o 10 kilometrów.

Nad miejscem, gdzie nastąpił pierwszy próbnny wybuch obłoki się rozdzieliły.

Błyskawica, która powstała przy tymże pierwszym próbnym wybuchu, była tak silna, że niewidoma dziewczyna znajdująca się w oddaleniu 20 kilometrów, przeraziła się i zapytała co to takiego się stało.

Statek pasażerski wielkości Queen Mary, który normalnie potrzebuje

na przejazd przez Atlantyk 6.300 ton ropy, odbędzie tę samą drogę przy zużyciu zaledwie 8.6 kg energii atomowej.

Ładna pensja Hitlera

„Hitler zawsze mawiał, że jest jedyną głową państwa, która nie posiada konta bankowego. Sekcja finansowa amerykańskiej kwatery głównej zbadała na podstawie dokumentów tajemnice niemieckiego sekretnego budżetu. Pewna kompetentna wyższa osobistość amerykańska zapewnia, że dochody Hitlera w 1942 roku wynosiły 6 milionów dolarów“.

Stanowisko Führera — to dobry interes!

„Romantyzm obozu w Belsen“

Pod powyższym tytułem opisuje „Via Suecia“ dzieje młodej Polki, Antoniny Sucheckiej, która przebywała w obozie zniszczenia w Belsen od czterech lat. Ojciec jej został zamordowany przez Niemców, jako działacz Polski Podziemnej, brał udział w komorze gazowej. Antonina Suchecka pracowała ostatnio w obozie jako pielęgniarka. Poznała na swym terenie pracy żołnierza-sanitariusza angielskiego Czerw. Krzyża Edwarda Gustrucci (którego ojciec pochodził z włoskiej rodziny). Młodzi pokochali się i niedawno właśnie odbył się ich ślub, udzielony przez kapłana katolickiego w prostym baraku w Belsen. Z rodzinnego miasteczka pana młodego, Carhatton nadeszła na dzień ślubu przesyłka kwia-

tów od jego rodziców i dwanaścioro rodzeństwa.

Władze czechosłowackie oświadczają, że w północnych i zachodnich Czechach akcja wehrwofu tak przybrała na sile, że należy się liczyć z możliwością licznych sabotaży. Wśród licznych zaarrestowanych ostatnio członków wehrwofu znajduje się niejaki Ludwik Langner, który oświadczył podczas przesłuchania, że w Niemczech działa szkoła Wehrwofu, a w Bawarii jest główny sztab akcji sabotażowej. Wprawdzie ostatnio ujęto szereg „wilkolaków“ w Czechach, wciąż jednak napływają nowe bandy. To też prasa w Pradze prowadzi silną kampanię za wysiedleniem elementów niemieckich. Ze wszystkich wiadomości podanych przez „Via Suecia“ ta ostatnia jest dla nas najciekawszą.

Sport

UROCZYSTE ZEBRANIE NA CZĘŚĆ REKORDZISTKI ŚWIATA

Sportowcy Moskwy witali studentkę czwartego kursu Moskiewskiego Instytutu Wychowania Fizycznego Tatianę Siewriukową, która ustaliła w listopadzie nowy rekord w rzucie kulą. Wynik Tatiany Siewriukowej — 14 m 89 cm — jest o 81 cm wyższy od oficjalnego rekordu światowego.

Na uroczystym zebraniu odczytano rozkaz Komitetu dla Spraw Wychowania Fizycznego i Sportu przy Radzie Komisarzy Ludowych ZSRR o

zawierzeniu rekordu. Siewriukowa otrzymała premię.

NAJLEPSZY WYNIK W CIĄGU 5 LAT

Na zakończenie sezonu lekkoatletycznego w Groźnym (Związek Radziecki) wystąpił zasłużony mistrz sportu Aleksiejew. Rzucił on granat na 82 m 83 cm. Jest to najlepszy wynik w ostatnich pięciu latach.

ZNÓW WYNIK REMISOWY

LONDYN (dr). Mecz rozegrany przez radziecką drużynę piłki nożnej „Dynamo“ z szkocką drużyną w Glasgow zakończony został wynikiem remisowym 2:2.

Półowa policji tego milionowego miasta zajęta była regulowaniem ruchu przed i na boisku, na którym zebrało się około 100.000 widzów.

PRZED MECZEM

SOWIECKO-JUGOSŁOWIAŃSKIM

MOSKWA (TASS-ms). W ślad za moskiewską drużyną piłkarską „Dynamo“, która rozegrała dwa mecze w Anglii i w Szkocji, wyleciała w ostatnich dniach do Jugosławii drużyna piłkarska „Czerwonego Domu“, by rozegrać szereg meczów z reprezentacyjnymi drużynami Jugosławii.

AUTO-WOSZ

Kończyste źródło zakupu części samochodowych i motocyklowych Bydgoszcz, Jagiellońska 59, tel. 34-78

Sachowa obsługa 212 Kupno Sprzedaż

Uwaga! Uwaga! Drogerzyści!

Na gwiazdeczkę

Wielki wybór kosmetyki wszelkich fabryk po cenach fabrycznych

polecają znane od 50 lat

FIRMY

Centralna Drogeria Czepczyńskiego, Poznań, Grochowe Łąki 3
Drogeria Universum Czepczyńskiego, Poznań, Armii Czerwonej

Will-All-Kres

oraz jego 6-ciu solistów codziennie

w Hotelu Morskim

SOPOT, ul. Grunwaldzka 12-18 (dawniej Ks. Pomorskich)

Dancing od godz. 19-ej

HURTOWNIA ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH

FEL. KS. ZIÓŁKOWSKI

Bydgoszcz, Toruńska 2
nowy numer telefonu 30-34 341

FUTRA LISY I PELISY

modele wiedeńskie

polecac

Zajkowski i Marmor

Warszawa, Zjoda 4

„Rybak“ — sieci morskie jeziorowe, sznury, haczyki, bawełna rybaczka, buty gumowe, lornetki, żagle. Gdynia, Świętojańska 47. [281r]

Zapowiedzi: Kupiec Zwarycz Stanisław Józef, rozwiedzony, rzymkat, zamieszkały w Szczecinie, syn zmarłego w Stryju felczera Bazyliego Zwarycza i zmarłej Anieli z domu Bielawska. Kupcowa Wojnarska Wanda Maria, stanu wolnego, rzym-kat., zamieszkała w Szczecinie, córka zmarłego Michała Wojnarskiego i Marii z domu Frączek, Łańcut, ul. Krakowska 8, chcą zawrzeć związek małżeński. O jakiegokolwiek przeszkodzie należy donieść do Urzędu Stanu Cywilnego w Szczecinie. [301r] Urząd Stanu Cywilnego

Poszukuję pilnie trzech pokoi z kuchnią i łazienką — śródmieście. Wynagrodzę. Bydgoszcz, Sobieskiego 6 — Fabryka. [339]

Kupię skrzynkę biegów do samochodu 7 t ciężarowego Diesla marki „Unic“, fabrykat francuski. Dobrze zapłacę. Henryk Wajs, Łódź, ul. Piotrkowska nr 31, tel. 140-80 [259r]

Świece, ozdoby choinkowe, pocztówki świąteczne Bazar Katolicki, Łódź, Sienkiewicza 49 [156r]

Pierwszorzędny fachowca na kierownika warsztatu reparacyjnego przy Zakładach Graficznych poszukuje: Spolem - Referat Drukarski, Łódź, Piotrkowska 5. [303r]

Zofia Czosnkowska zapytuje, kto i w jakich okolicznościach widział jej syna Romana i męża Stanisława Czosnkowskich przy opuszczaniu domu w Warszawie, Wawelska 60. Wiadomość: Dr Golian, Kalwaria Zebrzydowska. [304r]

Gospodyni-kucharka do stołówek, 40 osób, poszukiwana. Bydgoszcz, Sobieskiego 6 — Fabryka. [340]

Zbożowiec znajdzie zajęcie jako agent handlowy. Oferty do IKP, pod „41“ Bydgoszcz. [346]

Państwowy Zarząd Wodny, Bydgoszcz, Nad Portem 2, zakupi 40 opasek białoczerwonych. Wyjaśnienia i oferty do 4 grudnia. [347]

Retuszerka — siła pierwszorzędna — potrzebna. Bydgoszcz, Dworcowa 29, Zakład Fotograficzny. [344]

Łóżko z materacem, stół rozciągan, futro męskie (duże) sprzedam. Bydg., Kujawska 53/1. [342]

Poszukuję Elżbiety Nowińskiej z Bydgoszczy, Lókieta 42. Wiadomość od syna Jana. Kubin, Gdynia, Czolgistów 5 m. 63. [299r]

Barwniki dla farbiarni „Ani-mo“. Barwniki do farbowania domowego w torebkach „Kakadu“ poleca Wytwórnia Chemiczna, A. Moniuszko, Warszawa, Jerozolimska 41. [297r]

Uwaga! Psychografolog udziela rad w każdym zakresie. Sopot, Ks. Pomorskich (obecnie Grunwaldzka) 65. Przyjmuje codziennie. [278r]

Naprawa maszyn do szycia, maszyn specjalnych w zakresie szycia wchodzących oraz maszyn do piania, wymiana części. St. Sajdak — Bydgoszcz, Jana Kazimierza 4. [77r]

Uwaga kupy, przemysłowcy! Polecamy po cenach najniższych barwniki, ultramaryny, karbid, świece, terpentyny, kalafonie, kleje, artykuły garbarskie, malarskie, mydlarskie itp. chemikalia. Warszawska Składnica Chemiczna. Warszawa, Marszałkowska 113 [24r]

ŁÓŻKA z siatką, ŁÓŻECZKA DZIECIĘCE

Całkowite urządzenia

SZPITALNE, GABINETÓW LEKARSKICH I DENTYSTYCZNYCH

Fabryka metalowych mebli d. J. BRAUN

pod Zarządem Państwowym

ŁÓDŹ, Targowa 9a — Tel. 129-23 (pap)

Szan. Odbiorcom podajemy do wiadomości, że zostaliśmy uruchomieni abryka i dostarcza na azie

agrafki, szpilki z główką, szpilki do włosów, szpileczki i klamry do ondulacji i toczkówki

Mechaniczna Fabryka Szpilek

FELIKS CAŁKA, LESZNO WPKP.

Obrót czekowy

P.K.O.

dogodny i tani

czeki kasowe, przekazy do wszystkich miejscowości

bezpłatne przelewy

Czeki kasowe płatne w urzędach pocztowych

Każdy Urząd Pocztowy jest zbiornicą P. K. O.

Wspólnika jednego, gotówka, poszukuje przedsiębiorstwo budowlano-drogowe. Bydgoszcz, Zduny 2/2. między 14—16. [348]

Pokój umeblowany absolutnie niekrepujący dla samotnego pana poszukiwany. Cena obojętna. Oferty: IKP, Bydgoszcz „316“ [316]

Pomorska Wytwórnia Szczotek i Pendzli

p. z ogr. odpow. 33

Bydgoszcz, Zduny 2, telefon 32-78

poleca wszelkie wyroby szczotkarskie, oraz skupuje wszelkie surowce, koński włosie, szczecinę itp.

Wacław Gassowski poszukiwany

jest przez swego brata. Proszony jest o zgłoszenie się w IKP. Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 24, pod arkadami [293r]

Futra damskie, męskie, lisy, skóry różne: wyprawione i niewyprawione, materiały włókiennicze, galanterie skórzaną kupujemy — sprzedajemy, Gdynia, Świętojańska 36. [277r]

Znaczkę pocztową najkorzystniej kupuje — sprzedaje „Rybak“, Gdynia, Świętojańska 47. [280r]

Oddziały:

POZNAŃ, ul. Działoszyńskich 8, m. 2, dyr. Oddział red. Henryk Smigielski; ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 66, kier. Oddział redaktor Czesław Gumkowski; GDYŃIA-GDAŃSK w Gdyni, ul. Abrahama 49, tel. 270-82, kierownik Oddziału red. Alojzy Męclewski; KRAKÓW, ul. Sławkowska 14, kier. Oddziału red. Aleksander Olchowicz, zastępca red. Stanisław Habada; KATOWICE, kier. Oddziału red. Stanisław Sukiennicki.

Pododdziały:

w GRUDZIADZU, TORUNIU, GNIĘZNI I OSTROWIE

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Drobne po 5 zł za słowo. Poszukiwanie: rodzim i pracy 3 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów.

OGŁOSZENIA MILIMETROWE

Przed tekstem	30 zł za 1 mm
W tekście	25 zł za 1 mm
Za tekstem	20 zł za 1 mm
Nekrologi	10 zł za 1 mm
Przetargi i ogłoszenia urzędowe	6 zł za 1 mm
Tabelaaryczne i bilanse	15 zł za 1 mm

Niedziela i święta 50%, drożej

Odowiedzialni kierownicy działów: polityki wewnętrznej: red. Józef Koszowski; polityki zagranicznej — red. Kazimierz Małucha; gospodarstwa — dr D. J. Tilgner i dr Stefan Haupe; kultury i sztuki — prof. Marian Turwid; krytyki literackiej i felietonu — red. Adam Grzymala-Siedlecki; zagadnień niemieckich — red. Edmund Grzymala-Siedlecki; sportowego — Krzysztof Boruś; kobiecego — red. Franciszka Andryśówna; poczynnych — red. Edmund Klasa; filmowego — red. Janina Kłodzińska; fotografii i karykatury — Edmund Heydak.